

Pagrindiniai šalies transporto sektoriaus ekonominiai-socialiniai rodikliai 2021 m.

Lietuvos transporto ir logistikos sektorius po praėjusių metų trukusio stabtelėjimo šiais metais stiprino savo rezultatų augimą – investuojama į transporto parko atnaujinimą ir plėtrą, auginamos pajamos (+2,5 proc.), eksporto apimtys (11 proc.), daugėja darbuotojų (+6,4 proc.), steigiasi daugiau įmonių (0,6 proc.). (1 lent.).

Pagrindinės transporto eksporto rinkos išliko nepakitusios, o eksportas skirtingai nuo praėjusių laikotarpių augo į visas pagrindines rinkas. (1 pav.)

Išankstiniais duomenimis 2021 m. sausio-rugsėjo mėn. krovinių vežimas augo 6,9 proc. (136 mln. t): iš jų geležinkelių transportu mažėjo 3,6 proc. (viso 37,4 mln. t), augo kelių transportu 8,5 proc. (viso 88,5 mln. t). Krovinių krova mažėjo Klaipėdos uoste 2,8 proc. (viso 33,6 mln. t).

Kelių transporto veikla šiais metais sėkmingiausia ir numatoma, kad šis segmentas toliau, dėl atsigaunančios Europos pramonės, išaugusios elektroninės prekybos mastų, augs. Svarbu pažymėti, kad kelių transporto sektorius ne tik daug eksportuoja transporto paslaugų, bet ir iš to uždirba. 2020 m. Lietuvos balansas augo ir siekė 2,8 mlrd. Eur (2021 m. I pusm.- 1,4 mlrd. Eur). Teigiamas transporto balanso augimas stebimas visose periferinėse ES šalyse ne tik Lietuvoje, bet CRE, Rytų Europos, Baltijos šalyje. Tuo tarpu deficitas auga didžiosiose ES vakarų šalyse (Vokietija, Prancūzija), dėl to šios šalys turi rimtus argumentus, dėl savo rinkų nuo Rytų Europos apsaugos, taikant tokias priemones kaip minimalaus atlyginimo nustatymas, Mobilumo paketas ir pan. (3 pav.)

Spartesnę sektoriaus pagreitį taip pat ir toliau stabdys vairuotojų trūkumas visoje Europoje, vežėjų kainų ir kuro kainų augimas.

Lietuvos geležinkelių transporto rezultatai, nepaisant to, kad buvo išlaikyta Baltijos šalių lyderio pagal vežimų apimtį, pozicija (Estijos geležinkeliai vežė 9,3 mln t., Latvijos –14,1 mln. t., Lietuvos–37,4 mln. t), toliau po truputį krenta. Mažėja tranzitiniai srautai į Klaipėdos uostą. Tiesa trąšų vežimai išliko panašūs, tačiau stipriai krenta naftos produktų, grūdų vežimai.

Krova Klaipėdos uoste toliau tendencingai mažėja. Birių krovinių segmentas (žemės ūkio produktai, metalo laužas, trąšos) sumažėjo 2,6 proc. Skystųjų krovinių segmentas (naftos produktai, augaliniai riebalai, SGD) mažėjo 22 proc. Generalinių krovinių (konteineriai, ro-ro) augo 8,6 proc.

Vis dėlto didžiausią įtaką tiek geležinkelių tiek uosto rezultatams padarė baltarusiškų naftos produktų, kurie buvo nukreipti į Rusijos uostus, netektis.

Greitas krovinių rinkos atsigavimas neprognozuojamas dėl sustosiančio baltarusiškų kalio trąšų tranzito. Rinkos dalyvių nerimą taip pat kelia pasaulinių tiekimo trikdžių sutrikimai, aukšti konteinerių iš Kinijos į Šiaurės Europą transporto frachtai, aštrėjanti uostų konkurencija, kiti geopolitiniai veiksmai (santykiai su Kinija).

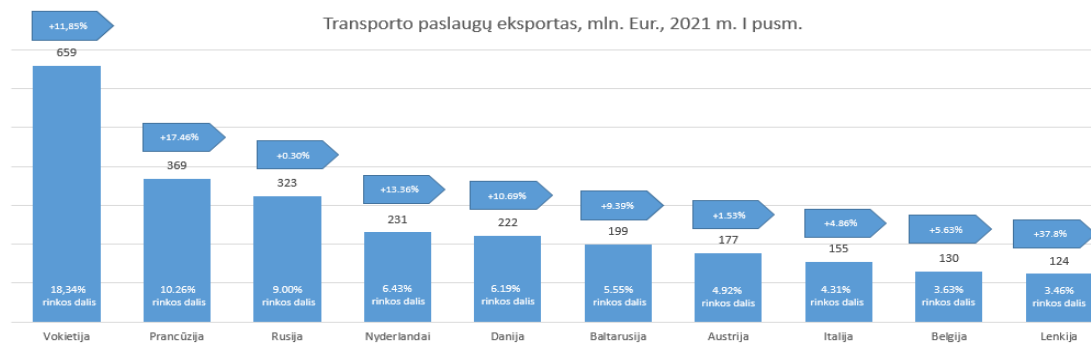
Duomenys

1. Ekonominiai socialiniai rodikliai

	2019 m.	2020 m.	Pokytis 19/20	2020 m I pusmetis	2021 m I pusmetis	Pokytis 21/20
Pajamos, mln. Eur						
Transportas ir logistika	12 726	11 976	-5,9%	5639	7065	25,3%
Sandėliavimas ir transportui būdingos paslaugos	4 679	4 706	0,6 %	2235	2852	27,6 %
Krovinis kelių transportas	6279	6042	-3,8 %	2815	3610	28,2%
Transporto paslaugų eksportas, mln. Eur						
Transportas ir logistika	7006,8	6825,1	-2,6%	3251,3	3592,7	10,5%
Krovinis kelių transportas	4 487,3	4 459,0	28,7%	1831,5	1952,2	8,4%
Darbuotojai						
Transportas ir logistika	138 043	140 519	+1,8%	138 564	147 353	+6,4 %
Krovinis kelių transportas	90 226	94 527	+ 4,8%	92 334	99 869	+ 8,2 %
Sandėliavimas ir transportui būdingos paslaugos	27 394	27 064	-1,2%	26 732	28 309	+5,9%
Įmonės						
Transportas ir logistika	7 864	8 073	+2,7%	8 147	8 195	+0,6 %
Krovinis kelių transportas	5 158	5 338	+3,5%	5 370	5 400	+0,6%
Sandėliavimas ir transportui būdingos paslaugos	2 081	2 037	-2,1%	2 065	2 113	+2,3 %

1 lentelė.

2. Transporto paslaugų eksportas

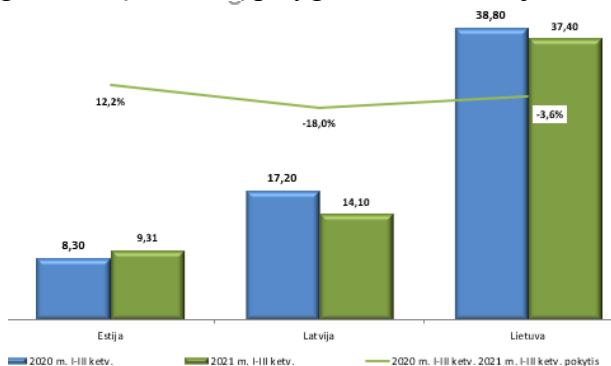


1 pav.

3. Krovinių vežimo geležinkelių ir kelių transportu bei krovos Klaipėdos uoste rodikliai.

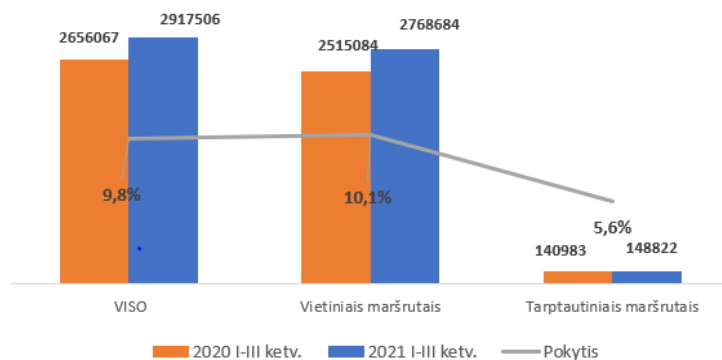
5. Geležinkelių transportas

Geležinkelių transportu gabenamų krovinių palyginimas su Latvijos ir Estijos valstybėmis



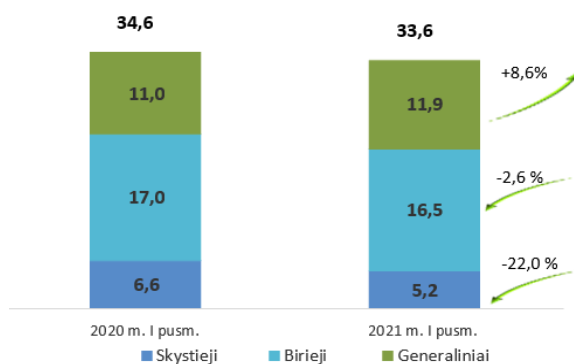
4 pav.

Geležinkelių transportu vežamų keleivių apimtis augo 10 proc. 2021 m. sausis-rugsėjis



6. Krova Klaipėdos ir Baltijos jūros rytinės pakrantės uostuose

2021 m. sausio – rugsėjo mėn. Klaipėdos uoste krauta 33,6 mln. t, t. y. 2,8 proc. mažiau palyginus su 2020 m. atitinkamu laikotarpiu.



6. pav. Uosto krova, 2021 m. sausio – rugsėjo mėn. mln.t

Krovos rinkos dalis Baltijos jūros rytinės pakrantės uostuose, 2021 m. I pusmečio duomenys.

Šalis	Apimtis, mln. t	Rinkos dalis, %
-------	-----------------	-----------------

	2021	Pokytis, proc.	2021
	01-06		01-06
Iš viso	179,4	-3,5	100%
Rusija	123,0	-4,4	68,9 %
Latvija	19,3	-12,4	10,9 %
Lietuva	25,4	-2,3	14,2 %
Estija	11,2	9,1	6,0 %

2 lentelė.